

1. MEĐUNARODNI SEMINAR O REGULISANJU PROMETA HEMIKALIJA U ZEMLJAMA UVOZNICAMA (Od 22. do 25. aprila 1981. godine), Dubrovnik

Informacije o održavanju međunarodnog seminara o regulisanju prometa hemikalija u zemljama uvoznicama u saradnji sa Sekretarijatom Organizacije za ekonomsku saradnju (OECD)

Osnovna problematika

Posledice delovanja hemikalija na životnu sredinu prelaze granice zemalja proizvođača, koje poseduju visoko razvijenu industriju, nauku, obučeni kadar, regulisan sistem registracije, informisanja i kontrole hemikalija. Zemlje uvoznice su po čitavom nizu pitanja u podređenom položaju, što im pričinjava značajne teškoće u prometu, primeni i kontroli hemikalija, posebno sa stanovišta zaštite zdravlja čoveka i očuvanja njegove okoline. Zbog toga je ova problematika postala predmet razmatranja, pa i polemike između predstavnika zemalja uvoznica i izvoznica.

Generalna skupština OUN, 1979. godine, a Savet UNEP-a 1977. i 1978. godine usvojili su rezoluciju u kojima se izražava zabrinutost u pogledu potreba za adekvatnim načinom informisanja vlada zemalja uvoznica hemikalija. Međutim, i zemlje izvoznice takođe ističu svoje probleme prilikom registracije hemikalija, jer se zahteva što potpunija dokumentacija, a mnogi podaci imaju poverljiv karakter. S druge strane, zahtevi za proverom svih parametara prilikom registracije u svakoj zemlji uvoznici, u velikoj meri poskupljuju troškove proizvodnje.

Upravo na Seminaru, treba da se zajedničkom razmenom mišljenja potpunije rasvetle i sistematizuju ovi izuzetno složeni i uzajamno povezani problemi, te da se donesu i odgovarajući zaključci i preporuke.

Učesnici Seminara biće podeljeni u tri grupe.

Grupa A – „Potrebe za informisanjem zemalja uvoznica“

- A (1) Hemijske supstance obično se izvoze—uvoze pod različitim nazivima proizvođača. Prateća dokumentacija, koja se prilikom registracije podnosi nadležnim organima i organizacijama (zdravstvo, poljoprivreda, industrija, carina i dr.) nije ujednačena, što otežava zadovoljavanje potreba i zahteva, kako zemalja uvoznica tako i zemalja izvoznica.
- A (2) Razmatraće se potrebne vrste informacija (informacije koje nudi uvoznik, zvanične informacije zemlje izvoznice i informacije iz drugih nacionalnih izvora zemlje uvoznice).
- A (3) Značajno pitanje prikupljanja informacija o potencijalnim opasnostima i njihovo stalno praćenje i usavršavanje, treba da doprinese bezbednoj upotrebi hemikalija. S obzirom da nauka poznaje preko četiri miliona jedinjenja, od kojih se oko sedamdeset hiljada nalazi na tržištu, postavlja se pitanje, da li informacije i kontrola treba da obuhvate samo nova jedinjenja koja se svake godine uvode na tržište ili sva jedinjenja.
- A (4) Regulisanje sistema obeležavanja hemikalija u zemljama izvoznicama i uvoznicama.

Grupa B – „Potrebe u vezi sa izvorima informacija zemalja uvoznica“

- B (1) Kompleksnost sistema informisanja je od podjednakog značaja za zemlje uvoznice, bez obzira na stepen njihove razvijenosti.
- B (2) Izvori informacija treba da budu opšte prihvaćeni, kako bi se izbegle neželjene posledice za zemlje izvoznice, a takođe i za zemlje uvoznice. Najuspešniji način prevazilaženje ovih problema može se ostvariti angažovanjem međunarodnih organizacija, čija će se aktivnost zasnivati na objedinjavanju i usaglašavanju informacija.

B (3) Mogućnosti korišćenja međunarodne saradnje, koja će doprineti bržem i potpunijem obezbeđenju izvora informacija zemalja uvoznica.

B (4) Osposobljavanje kadrova za racionalnu primenu i kontrolu hemikalija zemalja uvoznica.

Grupa C – „Posledice primene sistema regulative na međunarodnom planu”

C (1) Sistem regulisanja proizvoda, prometa i primene hemikalija može imati bitnog uticaja na odnose zemalja izvoznica i uvoznica.

C (2) Ukoliko zemlje uvoznice ne poznaju sistem regulative i odgovarajuću dokumentaciju hemikalija zemalja izvoznica, mogu ih neuputno koristiti na sopstvenoj teritoriji i time potencijalno ugroziti, ne samo zdravlje čoveka i njegovu okolinu u nacionalnim okvirima već i znatno šire, u okviru međunarodne robne razmene.

C (3) Neophodnost usaglašavanja normativne regulative, sistema informisanja i kontrole zemalja izvoznica i uvoznica.

Preliminarni program:

- Kontrola hemikalija u zemljama članicama OECD
- Regulative hemijskih supstanci u SFRJ
- Potrebe informisanja u zemljama uvoznicama
- Sistem informisanja u SFRJ
- Potrebe informisanja u zemljama u razvoju
- Problemi zaštite čoveka i njegove okoline
- Potrebni izvori informacija za zemlje uvoznice
- Potrebni izvori informacija za zemlje u razvoju
- Regulisanje prometa i upotrebe pesticida
- Okvirni zahtevi regulisanja uvoza hemikalija
- Proizvodnja i promet u zemljama uvoznicama
- Prilaz rešavanju problema sa stanovišta industrije
- Međunarodne posledice nacionalnih regulativnih mera
- Politika izvoza hemikalija sa stanovišta zaštite
- Politika transporta hemikalija sa stanovišta zaštite.

ANOTACIJE NACRTA REVIZIJE STANDARDARDA

Nacrte revizije standarda koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremila je radna grupa pri komisiji za standarde iz oblasti alata i pribora Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav pored stručnjaka Zavoda ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Svi tekstovi nacrtu revizije standarda su umnoženi i dostavljeni svim članovima komisija – predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe.

Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti nacrti se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa nacrtima revizije standarda **15. maj 1981. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili tekstove nacrtu revizije standarda mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, odgovarajućoj grupi, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, sa zahtevom da im se isti dostave.

IZ GRUPE ZA MAŠINSTVO I SAOBRAĆAJ

iz oblasti alata i pribora – turpije i rašpe (revizija)

JUS K.D4.001 – Turpije i rašpe. Definicije pojmova i vrste

JUS K.D4.002 – Turpije i rašpe. Oblik i mere

JUS K.D4.003 – Turpije i rašpe. Klase finoće naseka

JUS K.D4.010 – Turpije i rašpe. Tehnički uslovi

JUS K.D4.015 – Turpije. Drške

Navedeni nacrti standarda su nastali revizijom kompletne grupe standarda za turpije i rašpe od JUS K.D4.001 do JUS K.D4.104 i JUS K.D4.900.

Tvornica „JUGORAPID” – Zagreb je izvršila analizu višegodišnje primene 26 vrsta standardizovanih turpija i rašpi i utvrdila potrebu za standardizacijom samo 17 vrsti turpija i rašpi, koje su klasificirane u nacrtu JUS K.D4.001, sa merama datim u nacrtu JUS K.D4.002.

IZMENA JUGOSLOVENSKOG STANDARDA JUS B.C1.011 ZBOG PRIMENE NOVIH MERNIH JEDINICA

Zbog primene novih mernih jedinica a na osnovu Zakona o mernim jedinicama i merilima („Službeni list SFRJ“, br. 13/76) menjaju se vrednosti u tabeli iz tačke 4.3 jugoslovenskog standarda JUS B.C1.011.

U prvom horizontalnom redu umesto kp/cm^2 treba da stoji MPa.

U prvom vertikalnom redu umesto oznake 250, 350, 450, 550 treba da stoji 25, 35, 45, 55.

U drugom vertikalnom redu umesto vrednosti 35 treba da stoji 3,5.

U trećem vertikalnom redu umesto vrednosti 180 treba da stoji 18,0.

U četvrtom vertikalnom redu umesto vrednosti 35 treba da stoji 3,5.

U petom vertikalnom redu umesto vrednosti 180 treba da stoji 18,0.

U šestom vertikalnom redu umesto 30 i 40 treba da stoji 3,5 i 4,0.

U sedmom vertikalnom redu umesto vrednosti 140 i 200 treba da stoji 14,0 i 20,0.

U osmom vertikalnom redu umesto vrednosti 40, 50, 55, 60 treba da stoji 4,0; 5,0; 5,5 i 6,0.

U devetom vertikalnom redu umesto vrednosti 40, 50, 55, 60 treba da stoji 4,0; 5,0; 5,5 i 6,0.

U devetom vertikalnom redu umesto vrednosti 225, 315, 405 i 495 treba da stoji 22,5; 31,5; 40,4 i 49,5.

Isto tako umesto oznaka za klase cementa 250, 350, 450 i 550 u tački 2.2 istog standarda treba da stoji 25, 35, 45 i 55, a u tački 5 umesto vrednosti 350 treba da stoji 35.

Na osnovu gore izloženog tačke 2.2, 4.3 i 5 JUS B.C1.011 usaglašene prema Zakonu o mernim jedinicama i merilima bi glasile:

2.2 Klase cementa

Cementi se svrstavaju u klase kvaliteta koje se označavaju brojevima 25, 35, 45 i 55.

4.5 Čvrstoće

Savojna i pritisna čvrstoća cementa ispitana na epruvetama od standardnog maltera prema JUS B.C8.022 uslovljava se kao srednja vrednost od tri prizme. Date vrednosti važe za sve vrste cementa prema naznačenoj klasi.

	Minimalne čvrstoće				MPa			
	1 dan		3 dana		7 dana		28 dana	
	savijanje	pritisak	savijanje	pritisak	savijanje	pritisak	savijanje	pritisak
25	—	—	—	—	3,0	14,0	4,0	22,5
35	—	—	—	—	4,0	20,0	5,0	31,5
45	—	—	3,5	18,0	—	—	5,5	40,4
55	3,5	18,0	—	—	—	—	6,0	49,5

5 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, cement po ovom standardu označava se oznakom:

Cement XY JUS B.C1.011

gde je:

X — vrsta cementa prema t. 2.1.

Y — klasa cementa prema t. 2.2.

Primer: Portland-cement sa dodatkom 25 % zgure, klase kvaliteta 35, označava se:

Cement PC 25z 35 JUS B.C1.011

POZIV ZA PREDLAGANJE STRUČNJAKA ZA ČLANOVE KOMISIJA ZA STANDARDE

U vezi sa obrazovanjem komisija za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ“, br. 38/77) i sa saopštenjem br. 2 (JUS informacije 22/78) i na predlog Jugoslovenskog društva za zaštitu od buke i vibracija a u cilju pripremanja predloga jugoslovenskih standarda, mole se zainteresovane organizacije i zajednice, organizacije potrošača i korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica, da predlože svoje stručnjake Saveznom zavodu za standardizaciju, grupi za elektrotehniku, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, radi utvrđivanja liste za imenovanje komisija iz niže navedenih oblasti.

Predloge treba slati pismenim putem uz navođenje sledećih podataka u vezi sa predloženim članovima:

- naziv organizacije udruženog rada koja predlaže stručnjaka(e),
- adresa,
- telefon (teleks, telegram),
- ime i prezime stručnjaka, predstavnika organizacije udruženog rada,
- radno mesto i zvanje,
- naziv komisije za standarde za koju se stručnjak predlaže.

Na osnovu ovih podataka direktor Saveznog zavoda za standardizaciju donosi rešenje za rad u komisijama:

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

iz oblasti elektroakustike, građevinske akustike, buke
i vibracija

Komisija za standarde iz oblasti elektroakustike, građevinske akustike, buke i vibracija

Rok za dostavljanje predloga je 5. april 1981. godine.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

A. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti saobraćajne signalizacije održaće se 18. februara 1981. godine u 10,00 časova u zgradi Saobraćajnog fakulteta, Bul. Vojvode Stepe br. 305, sala 128.

Na sastanku će se razmatrati nacrt jugoslovenskog standarda:

JUS U.S4.300 — Saobraćajni znakovi na putevima. Primenjena znakova obaveštenja za vođenje saobraćaja

koji predstavlja novu verziju, a rezultat je rada radne grupe formirane na sastanku komisije za standarde održanom 1980-10-08 u Ljubljani.

B. U saradnji sa Komisijom VII SDTZJ održaće se sastanak Komisije za standarde iz oblasti — „Zavarivanja i srodnih postupaka“ 25. i 26. februara 1981. godine, u Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35, sala u prizemlju, sa početkom prvog dana u 10 časova, sa sledećim dnevnim redom:

- 1) razmatranje konačnog teksta standarda JUS C.H3.010, JUS C.H3.017, JUS C.H3.020 i JUS C.T3.020 (anotirani u JUS informacijama br. 10 od 15. maja 1980. godine).
- 2) razmatranje prednacrta standarda JUS C.T3.015 — Zavarivanje pod zaštitnim gasom. Postupci. Predlog je pripremila „Iskra“ Kranj i Fabrika vagona Kraljevo. JUS C.T3.008 — Osnovni položaji zavarivanja. Predlog je urađen na osnovu standarda ISO 6947 iz 1980. godine. JUS C.H3.018 — Određivanje difuznog vodonika u zavaru nelegiranih ili niskolegiranih obeleženih elektroda. Ovaj predlog je uradila „Metalna“ Maribor. Predlog za prednacrt standarda „Dodatni materijal za zavarivanje livenog gvožđa“ nije urađen.
- 3) Dogovor o postupku ispravke standarda JUS C.T3.011/80. u vezi sa primedbama Zveze inženirjev in tehnikov SR Slovenije i ZIV TAM Maribor.
- 4) Dogovor o reviziji opštih tehničkih propisa za izradu predmeta i konstrukcija zavarivanjem („Sl. list FNRJ“, br. 15/59).
- 5) Dogovor o daljem radu.

C. Sastanak članova Komisije za standarde iz oblasti ličnih zaštitnih sredstava — sredstava za zaštitu organa za disanje, održaće se 25. i 26. februara 1981. godine, u 9,30 časova u Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35/III sala 65.

Dnevni red:

1. Razmatranje nacrt revizije jugoslovenskih standarda, i to:
 - JUS Z.B1.001 — Lična zaštitna sredstva. Sredstva za zaštitu organa za disanje. Respirator
 - JUS Z.B1.002 — Lična zaštitna sredstva. Sredstva za zaštitu organa za disanje. Gasna maska
 - JUS Z.B1.003 — Lična zaštitna sredstva. Sredstva za zaštitu organa za disanje
 - JUS Z.B1.004 — Lična zaštitna sredstva. Sredstva za zaštitu organa za disanje. Cevna maska sa kapuljačom ili šlemom
 - JUS Z.B1.005 — Lična zaštitna sredstva. Izolacioni aparat za zaštitu organa za disanje. Aparati sa kiseonikom i komprimovanim vazduhom
 - JUS Z.B1.006 — Lična zaštitna sredstva. Respirator za zaštitu neotrovne prašine — nerosola
 - JUS Z.B1.007 — Lična zaštitna sredstva. CO-filtrirajući — SAMOSPASILAC. Uslovi kvaliteta i metode ispitivanja

JUS Z.B1.010 — Lična zaštitna sredstva. Sredstva za zaštitu organa za disanje. Opšte odredbe

2. Dogovor o budućem radu.

D. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti elektromedicinskih aparata održaće se 5., 6. i 7. marta 1981. godine u Opštini, hotel „AMBASADOR“ u 8,30 časova.

Dnevni red:

— utvrđivanje prednacrt sledećih pravilnika:

1. Pravilnik o opštim zahtevima bezbednosti kod postavljanja i upotrebe elektromedicinskih uređaja, odnosno opreme.
2. Pravilnik o tehničkim normativima za izradu elektromedicinskih uređaja odnosno opreme.
3. Pravilnik o ispitivanju i održavanju elektromedicinskih uređaja, odnosno opreme i elektroenergetskih instalacija u zdravstvenim objektima.

Materijal je dostavljen članu tanku u Banja Luci 14, 15. i 16. marta 1981. godine.

4. Pravilnik o tehničkom normativu i proceduri kalibracije u medicinskim oblicima. Prečišćenog teksta sledećih:

5. JUS N.S5.005 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Merenje odvodnih struja na elektromedicinskim uređajima odnosno opremi.
6. JUS N.S5.006 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Merenje dielektrične čvrstoće elektromedicinskih uređaja, odnosno opreme, kao i definitivnog prečišćenog teksta standarda.
7. JUS N.S5.001 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Bezbednost elektromedicinskih uređaja, odnosno opreme. Termini i defincije.

41

428/1981/1

700052555.5,4

COBISS

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju, primerci su besplatni, izlaze dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd. Telefoni: Centrala 644—066 i 682—099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348, i 349, grupa za građevinarstvo 304, grupa za hemiju 316 i 315, grupa za mašinogradnju i saobraćaj 342, 343, grupa za elektro-

tehniku 319, 320, grupa za poljoprivredu i šumarstvo 346, grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350, grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275, grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 308, urednik biltena 276. Standardoteka: 240 Sekretar: 290.